

UNIVERZITA KARLOVA

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Ústav ošetrovatelství

Michaela Jirásková

Aberantní chování, opioidy a bolest

Bakalářská práce

Praha 2023

ABSTRAKT

Východiska: Tato práce se zaměřuje na výzkum četnosti rizika aberantního chování ve spojení s opioidy.

Cíle: Cílem práce je přinést přehled literatury o aberantním chování při užívání opioidních analgetik při chronické nenádorové bolesti a zjistit četnost rizika aberantního chování na základě screeningu a skutečný výskyt aberantního chování ve skupině pacientů s chronickou bolestí bez léčby opioidy.

Metodika: Bylo vyšetřeno 30 pacientů s chronickou nenádorovou bolestí neužívajících opioidní analgetika a 30 pacientů s chronickou nenádorovou bolestí užívajících opioidní analgetika hospitalizovaných na Klinice rehabilitačního lékařství 2. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Pacientům byly prezentovány tyto testy v papírové podobě: Strukturované interview, ORT, ET, COMM, SOAPP-R, CAGE-AID.

Výsledky: U sociodemografických a klinických proměnných jsme dle vhodnosti použili testování za pomoci chí kvadrátu pro měření statistické významosti, kde jsme došli k závěru, že existuje statisticky významný rozdíl mezi skupinou uživatelů opioidních analgetik a mezi jejich neuživateli. Při zkoumání vlivu sociodemografických proměnných na kvalitu života pacientů s chronickou nenádorovou bolestí v porovnání vlivu sociodemografických proměnných na skupinu pacientů bez chronické nenádorové bolesti bylo naší studií zjištěno, že je patrná mírná pozitivní závislost mezi kvalitou života a věkem, dále mezi kvalitou života a zaměstnáním nebo důchodem. Závislost naopak není patrná mezi kvalitou života a pohlavím nebo bydlením. Dále je patrná mírná negativní závislost mezi kvalitou života a vzděláním. Stejně tak jsme prozkoumali vliv klinických proměnných a došli jsme k závěru, že je patrná mírná pozitivní korelace mezi kvalitou života, BMI, operací zad, pomocí psychologa a VAS. Naopak mírná negativní korelace je mezi kvalitou života a pravidelnou konzumací alkoholu. Jako nezávislé faktory se jeví vůči kvalitě života délka bolesti zad a počet let na opioidech.

Závěr: Průřezová studie přinesla potvrzení validity měřících nástrojů. Tyto nástroje jsou připravené pro použití v českém prostředí a pomoci zavčas odhalit riziko vzniku aberantního chování u pacientů, kteří mají diagnostikovanou chronickou nenádorovou bolest.

KLÍČOVÁ SLOVA

Aberantní chování, chronická nenádorová bolest, opioidní analgetika na lékařský předpis, screening rizik, závislost, opioidová krize.